

РАЗПОРЕЖДАНЕ

№ 41280

гр. София, 18.03.2024 г.

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 82 СЪСТАВ, в закрито заседание на осемнадесети март през две хиляди двадесет и четвърта година в следния състав:

Председател: А.И.И.

като разглежда докладваното от А.И.И. Частно гражданско дело № 20241110111189 по описа за 2024 година

Производството е по реда на чл. 410 ГПК.

Подадено е заявление от "С.К." ООД за издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК срещу А. Т. Й. за сумата 700 лева, представляваща главница по Договор за паричен заем № 663174, сумата 168,60 лева, представляваща възнаградителна лихва за периода 15.04.2022 г. – 17.04.2023 г., сумата 252,13 лева, представляваща мораторна лихва за периода 01.08.2022 г. - 01.02.2024 г., сумата 800,40 лева, представляваща договорна компенсаторна неустойка за периода 15.04.2022 г. – 17.04.2023 г., сумата 166,90 лева, представляваща неустойка за забава, начислена еднократно на 13.09.2023 г. и сумата 90 лева, представляваща разходи за събиране на вземането поради забава в плащането за периода 23.05.2022 г. – 01.02.2024 г.

В т. 12 от заявлението е посочено, че се претендира неустойка за непредоставяне на обезпечение чрез поръчителство или банкова гаранция. Претендира се и неустойка за забава в размер на 25 % от размера на главницата. Сочи се, че е сумата 90 лева, представлява разходи за събиране на вземането поради забава в плащането.

При така изложените в заявлението обстоятелства съдът намира, че искането за издаване на заповед за сумата 800,40 лева, представляваща договорна компенсаторна неустойка за периода 15.04.2022 г. – 17.04.2023 г., сумата 166,90 лева, представляваща неустойка за забава, начислена еднократно на 13.09.2023 г. и сумата 90 лева, представляваща разходи за събиране на вземането поради забава в плащането за периода 23.05.2022 г. – 01.02.2024 г., следва да бъде отхвърлено по следните съображения:

Съгласно разпоредбата на чл. 411, ал. 2, т. 2 и 3 ГПК заповедният съд е длъжен служебно да извърши проверка дали искането не противоречи на закона и добрите нрави и дали не се основава на неравноправна клауза в договор, сключен с потребител или е налице обоснована вероятност за това.

Съдът приема, че поставените от кредитора изисквания за предоставяне от длъжника

на обезпечение и начисляване на неустойка, в случай че не изпълни това изискване, са прекомерни и противоречат на закона и добрите нрави – след като задължението за предоставяне на обезпечение не бъде изпълнено от длъжника, като последица от това неизпълнение кредиторът да получи претендираната неустойка. Само въз основа на твърденията на кредитора, изложени в заявлението по чл. 410 ГПК, може да се направи категоричният извод, че процесната неустойка, така, както е била уговорена, излиза извън присъщите □ по закон обезпечителна и обезщетителна функции, доколкото още към момента на уговарянето □, с оглед обстоятелствата, обуславящи дължимостта □, с нея се цели постигане на забранен от закона правен резултат, а именно - цели се неоснователно обогатяване на кредитора за сметка на длъжника. В противоречие с добрите нрави е и самото основание, при неизпълнение на което е уговорено да се дължи неустойка – неизпълнение на задължение за предоставяне на обезпечение, а именно осигуряване на поръчители.

Съдът намира за противоречаща на добрите нрави и уговорката за начисляване на неустойка за забава на плащането, във връзка с което кредитодателят прави разходи относно действия за извънсъдебно събиране на вземанията, тъй като по този начин се договоря неустойка за действия, които би трябвало да се включват в предоставяната услуга. Съдът намира и за прекомерен размера на неустойката за забава, тъй като той е 25 % от размера на главницата. Наличието на подобни клаузи води до значително неравновесие в правата на длъжника и на кредитора по договора (т.е. на потребителя на кредита и на търговеца), а следователно представляват неравноправни клаузи по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП, която норма е приложима на основание чл. 24 ЗПК. Неравноправните клаузи са нищожни (чл. 146, ал. 1 ЗЗП), а за наличие на основание за нищожност съдът следи служебно, включително и в производството по издаване на заповед за изпълнение предвид изричната разпоредба на чл. 411, ал. 2, т. 3 ГПК, визираща хипотези като настоящата, в които искането на заявителя е в противоречие на закона (повелителни правни норми) и на добрите нрави.

Претендираната сума от 90 лева представлява допълнително задължение, несвързани пряко с договора. Необосновано е предвиждането на допълнително задължение за извънсъдебно събиране на задължението, тъй като по този начин се договоря допълнително възнаграждение за кредитодателя, което би трябвало да се включва в предоставяната от него услуга. Наличието на подобни клаузи води до значително неравновесие в правата на длъжника и на кредитора по договора (т.е. на потребителя на кредита и на търговеца), а следователно представлява неравноправна клауза по смисъла на чл. 143, т. 5 ЗЗП, която норма е приложима на основание чл. 24 ЗПК. Неравноправните клаузи са нищожни (чл. 146, ал. 1 ЗЗП), а за наличие на основание за нищожност съдът следи служебно, включително и в производството по издаване на заповед за изпълнение предвид изричната разпоредба на чл. 411, ал. 2, т. 3 ГПК, визираща хипотези като настоящата, в които искането на заявителя е в противоречие на закона (повелителни правни норми) и на добрите нрави.

По изложените съображения заявление с вх. № 62360 от 26.02.2024 г., подадено от „С.К.“ ООД, следва да се отхвърли в частта, в която е направено искане за издаване на

заповед за изпълнение за сумата 800,40 лева, представляваща договорна компенсаторна неустойка за периода 15.04.2022 г. – 17.04.2023 г., сумата 166,90 лева, представляваща неустойка за забава, начислена еднократно на 13.09.2023 г. и сумата 90 лева, представляваща разходи за събиране на вземането поради забава в плащането за периода 23.05.2022 г. – 01.02.2024 г.

Така мотивиран, съдът

РАЗПОРЕДИ:

ОТХВЪРЛЯ заявление с вх. № 62360 от 26.02.2024 г., подадено от С.К." ООД, в частта, в която е поискано издаване на заповед за изпълнение на парично задължение по чл. 410 ГПК по отношение на длъжника А. Т. Й. за сумата 800,40 лева, представляваща договорна компенсаторна неустойка за периода 15.04.2022 г. – 17.04.2023 г., сумата 166,90 лева, представляваща неустойка за забава, начислена еднократно на 13.09.2023 г. и сумата 90 лева, представляваща разходи за събиране на вземането поради забава в плащането за периода 23.05.2022 г. – 01.02.2024 г.

Разпореждането подлежи на обжалване с частна жалба пред СГС в едноседмичен срок от връчването му на заявителя.

Съдия при Софийски районен съд: _____